

sygn. akt I Ns 80/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

Przewodniczący: SR Emilia Racięcka

Protokolant: st. sekr. sąd. Milena Bartłomiejczyk

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2016 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku J. P. i B. P.

z udziałem T. B., A. B., Z. B., J. B. (1), K. D. i W. D.

o zasiedzenie

postanawia:

1. stwierdzić, że małżonkowie J. P. i B. P. nabyli do majątku wspólnego z dniem 7 lutego 2014 roku przez zasiedzenie własność części zabudowanej nieruchomości wraz z budynkami na niej posadowionymi obejmującej działkę o numerze ewidencyjnym (...) obręb (...) o powierzchni 0,0808 ha położonej w Ł. przy ulicy (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...), a część nieruchomości do zasiedzenia ujęta jest na stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia mapie do zasiedzenia sporządzonej w dniu 06.08.2014 roku przez uprawnionego geodetę M. Ż. i zaewidencjonowanej w (...) Ośrodka Geodezji pod numerem (...) w dniu 11 sierpnia 2014 roku;
2. ustalić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 80/16

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 5 listopada 2014 roku wnioskodawcy - małżonkowie J. P. i B. P., reprezentowani przez fachowego pełnomocnika w osobie adwokata, wnieśli o stwierdzenie, że z dniem 7 lutego 2014 roku nabyli przez zasiedzenie zabudowaną część nieruchomości gruntowej obejmującej działkę o numerze (...) położoną w Ł. przy ulicy (...) objętej KW (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi.

W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawcy od dnia 7 lutego 1984 roku objęli w posiadanie samoistne przedmiotową działkę stanowiącą część nieruchomości i od tego czasu władają nią jak właściciele.

/wniosek k. 2-8/

Na rozprawie w dniu 18 maja 2015 roku Sąd wezwał uczestników przez ogłoszenie.

/protokół k. 85-85 odw/

Postępowanie zostało zawieszono z dniem 29 września 2015 roku wobec śmierci uczestnika K. B. (1) i podjęte z udziałem jego następców prawnych.

/postanowienie k. 113, 121/

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 30 maja 2016 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie W. D. i K. D..

/protokół k. 140-141/

W odpowiedzi na wniosek z dnia 01 lipca 2016 roku uczestnik W. D. poinformował, że odziedziczył wraz z uczestnikiem K. D. udział w nieruchomości usytuowanej w Ł. przy ulicy (...) i od momentu nabycia spadku płaci podatek gruntowy, a wniosek jest niezasadny.

/odpowiedz k. 144/

W piśmie z dnia 12 września 2016 roku pełnomocnik wnioskodawców podniósł, że A. D. nabył udział w nieruchomości od małżonków K., którzy faktycznie władali działką numer (...), która wchodzi w skład nieruchomości lecz nie jest objęta niniejszym wnioskiem.

/pismo k. 166-167/

Na rozprawie w dniu 12 października 2016 roku pełnomocnik wnioskodawców popierał wniosek.

Uczestniczka Z. B., B. B. (1) w imieniu małoletniej J. B. (1) oraz T. B. przyłączyli się do wniosku.

Uczestnik K. D. wnosił o oddalenie wniosku. Oświadczył, że w jego ocenie termin zasiedzenia został przerwany z chwilą nabycia przez brata A. D. - jego spadkodawcę - udziału w wysokości 1/4 w nieruchomości obejmującej wszystkie trzy działki zawarte w księdze wieczystej. Wnosił o udzielenie terminu 14 dni na złożenie wniosków dowodowych na piśmie.

Uczestnik W. D. wnosił o oddalenie wniosku o zasiedzenie. Wnosił o udzielenie terminu 14 dni na zajęcie pisemnego stanowiska w sprawie i sformułowanie wniosków dowodowych w sprawie.

/protokół elektroniczny k. 182/

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 23 czerwca 1935 roku pomiędzy B. B. (1), wdową po J. B. (2) a K. i W. małżonkami Ś. zawarta została umowa sprzedaży nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...). Umowa została wpisana do Wypisu z Aktu Notariusza w Ł. A. S. z 1936 roku, Repertorium 292.

/akt notarialny k.22 – 22 odw, umowa k.23 odw /

Małżonkowie Ś. zamieszkiwali nieruchomość do swojej śmierci. Pierwsza żona W. Ś. umarła bezdzietnie w dniu 30 września 1970 roku.

W dniu 16 grudnia 1972 roku W. Ś. zawarł związek małżeński z L. Ł. z domu W..

L. Ł. z domu W. trzykrotnie wychodziła za mąż. Z pierwszego związku miała dwóch synów: K. B. (2) i K. B. (1). Z innych związków dzieci nie miała.

W. Ś. umarł w dniu 9 listopada 1979 roku, nie pozostawił zstępnych. L. Ś. zmarła w dniu 6 lutego 1984 roku pozostawiając syna K. B. (1), a nadto wnuka T. B. – syna K. B. (2).

K. B. (2) zmarł 17 lipca 1979 roku i pozostawił syna T. B..

K. B. (1) zmarł w dniu 29 września 2015 roku, a spadek po nim nabyli żona Z. B. w 1/3 części, córka J. P. w 1/3 części i wnuki: A. B. i małoletnia J. B. (1) po 1/6 części.

/akty stanu cywilnego k. 18-21, akt zgonu K. B. (1) i akt poświadczenia dziedziczenia po nim k. 110, 118-120/

Wnioskodawcy zawarli związek małżeński w dniu 18 września 1982 roku.

/odpis aktu małżeństwa k. 17/

Wnioskodawczyni zamieszkała na terenie nieruchomości – na działce objętej wnioskiem w dniu 18.09.1982 r. po ślubie, który wzięła z wnioskodawcą. Po śmierci L. Ś. wnioskodawczyni zamieszkała tam z mężem i małym dzieckiem. Odkąd wnioskodawcy zamieszkali na nieruchomości, to czuli się właścicielami tej nieruchomości. Dbali o dom posadowiony na działce. Remontowali go: wymienili okna, zrobili elewację, ocieplili, wymienili płot, podłogi. Na początku uprawiali w ogródku warzywa, a potem została zasiana trawa, zrobione oczko wodne i plac zabaw dla dzieci.

Wnioskodawcy cały czas płacili podatek od nieruchomości, co do działki, którą zajmują - za ok. 800 m², cały czas ubezpieczali ją.

Nie było przeprowadzone postępowania spadkowe po W. Ś. ani po L. Ś.. Po K. Ś. postępowanie spadkowe też nie było przeprowadzone.

/przesłuchanie wnioskodawczyni k. 84 odw-85 w związku z k. 182 (protokół elektroniczny) , decyzje wymiarowe, polisy ubezpieczeniowe, faktury k. 26-60/

B. Z. mieszka przy ul. (...). Mieszkała tam od 1959 r. do 1980 r. Mieszka tam znowu od 10 lat. Zna wnioskodawców. Wnioskodawcy od 1982 r. mieszkają na tej działce, dbają o tę nieruchomość, dom. B. Z. uważa, że oni są właścicielami tej nieruchomości. Przed nimi mieszkała tam L. Ś., która była babcią wnioskodawczyni. B. Z. nie słyszała by ktokolwiek podważał prawo wnioskodawców do tej nieruchomości, by ktoś składał względem tej nieruchomości jakieś roszczenia, kwestionował ich prawa do tej nieruchomości. Wnioskodawcy nigdy nie pytali nikogo o zgodę na wykonywanie czynności na tej nieruchomości.

Jak wnioskodawcy objęli tę część nieruchomości, to była ona ogrodzona, dom na niej już stał, a oni dbają o to i konserwują.

/zeznania B. Z. k. 83 odw – k 84/

P. Z. mieszka przy ul. (...) od około 10 lat. Zna wnioskodawców od 1978 roku. Jego zdaniem wnioskodawcy są właścicielami nieruchomości, na której zamieszkują. Oni zachowują się jak właściciele. Remontują budynek, który tam jest posadowiony , ocieplili elewację. Tam jest zrobiony ogródek, altanka, oczko wodne. Wnioskodawcy to zrobili i o to dbają i utrzymują tam czystość. P. Z. nie słyszał by ktokolwiek kwestionował prawo wnioskodawców do tej działki. Wnioskodawcy też nie mówili mu, aby ich prawo własności było kwestionowane.

Wnioskodawcy zamieszkali na tej nieruchomości zaraz po ślubie. Nikt inny nie zamieszkiwał tej nieruchomości.

/zeznania P. Z. k. 84/

L. J. (1) mieszka na ul. (...), naprzeciwko wnioskodawców od 1973 r. Wnioskodawcy zamieszkali tam zaraz po ślubie. Wnioskodawcy jak zamieszkali na tej działce, to dbali o nią, ocieplali dom, wymienili okna, wymienili ogrodzenie.

L. J. (2) nie słyszała by ktokolwiek kwestionował prawo wnioskodawców do tej nieruchomości.

/zeznania L. J. (2) k. 84-84odw/

J. J. (1) mieszka przy ul. (...) od 1946 r. Wnioskodawczyni mieszkała od urodzenia na ul. (...), a od 1982 r. po zawarciu związku małżeńskiego z wnioskodawcą mieszkają przy ul. (...). Jak wnioskodawcy zamieszkali na tej działce,

to zachowywali się jak właściciele. Wtedy był już dom na tej działce, a oni zrobili elewację, ocieplili, wymienili okna, wymienili ogrodzenie. Dbali o tę zajmowaną nieruchomość. Zrobili tam szambo.

J. J. (2) nigdy nie słyszał by ktoś kwestionował prawo wnioskodawców do tej działki.

/zeznania J. J. (2) k. 84 odw/

W dniu 6 maja 2010 roku Z. K. i L. K. oraz A. D. zawarli w wykonaniu warunkowej umowy przedwstępnej z dnia 6 maja 2010 roku - umowę przeniesienia udziału w wysokości 1/4 w prawie własności nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) składającej się z działek o numerach (...). W umowie wskazano, że małżonkowie K. faktycznie korzystają z części przedmiotowej nieruchomości w postaci niezabudowanej działki numer (...).

/umowa k.145-147/

Ani państwo D., ani państwo K. nie rościli praw do działki (...).

Działka (...) to jest działka przyległa do działki zamieszkiwanej przez wnioskodawców, za ich ogrodem. Na działce (...) w tej chwili zaczyna już rosnąć las, wcześniej była wykorzystywana przy budowie marketu J..

Wnioskodawczyni po raz pierwszy poznała W. D. w 2015 roku. Państwo K. to był jakiś odłam rodziny B..

/przesłuchanie wnioskodawczyni k. 182 – protokół elektroniczny/

B. B. (1) od 1988 roku zamieszkała przy ulicy (...), na działce (...) zawsze rosła trawa, nikt jej nie użytkował.

/przesłuchanie B. B. (1) jako przedstawicielki ustawowej J. B. (1) k. 182 protokół elektroniczny/

A. D. zmarł w dniu 18 czerwca 2013 roku. Spadek po nim nabyli po połowie matka T. D. i brat K. D.. Spadek po T. D. nabył syn K. D. i wnuk W. D. po 1/2 części.

/postanowienia spadkowe k. 147-148/

Księga wieczysta o numerze KW (...) prowadzona przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi dla nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) obejmuje działki o numerach ewidencyjnych: 228, 229, 230. W dziele II jako właściciele ujawnieni są J. B. (2) w 3/4 części i A. D. w 1/4 części.

/KW k. 61- 65, 153-161/

Z wypisu z rejestru gruntów z dnia 28 maja 2015 roku wynika, że właścicielami nieruchomości, w tym działki (...) są J. B. (2) w 3/4 części, W. D. w 1/16 części i K. D. w 3/16 części.

/wypis z rejestru gruntów k. 90/

Nikt z rodziny D. nie mieszkał na tej nieruchomości. K. D. nigdy tam nie był. A. D. prawdopodobnie tam bywał, ale nie wiadomo jak często i co na działce (...) robił. Do działki (...) nie ma dostępu z drogi publicznej, jedyny dostęp jest przez działkę, której dotyczy wniosek.

/przesłuchanie uczestnika K. D. k. 182 protokół elektroniczny/

W. D. był pierwszy raz na terenie nieruchomości z agentem nieruchomości w 2013 r. W grudniu 2014 r. był tam ponownie z biegłym. Po tym jak A. D. zmarł K. D. i W. D. otrzymali decyzję wymiarową dotyczącą podatku za 1/4 nieruchomości.

/przesłuchanie uczestnika W. D. k. 182 protokół elektroniczny/

Stan faktyczny sprawy był bezsporny. Uczestnicy, za wyjątkiem K. D. i W. D., oraz wnioskodawcy zajmowali zgodne stanowisko w toku postępowania. Uczestnicy K. D. i W. D. na ostatnim terminie rozprawy wnosili o udzielenie terminu na powołanie dowodów. Wcześniej żadnych wniosków dowodowych nie formułowali i nie kwestionowali też okoliczności faktycznych sprawy. Z akt sprawy wynika, że K. D. odebrał odpis wniosku z pouczeniem w dniu 28 czerwca 2016 roku, zaś W. D. w dniu 14 czerwca 2016 roku. Uczestnicy przez ponad trzy miesiące nie wypowiedzieli się co do wniosków dowodowych, mimo udzielonych im pouczeń i dlatego Sąd nie uwzględnił wniosku o odroczenie rozprawy w dniu 12 października 2016 roku i udzielenie terminu na powołanie dowodów, ponieważ prowadziło by to do zbędnego przedłużenia postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Przechodząc do wskazania podstawy prawnej postanowienia, zgodnie z art.172 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego (Kc) posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze; po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze. Zgodnie z art. 175 Kc do biegu zasiedzenia stosuje się odpowiednio przepisy o biegu przedawnienia roszczenia. Zgodnie z art. 176 § 1 Kc jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swojego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej lat trzydzieści. Powyższe przepisy stosują się gdy obecny posiadacz jest spadkobiercą poprzedniego posiadacza (§ 2).

Podstawowym wymaganiam, które ustawa przewiduje dla nabycia własności nieruchomości przez jej zasiedzenie jest zatem by posiadacz posiadał daną nieruchomość jako posiadacz samoistny. Zgodnie zaś z art. 336 Kc posiadaczem samoistnym jest ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel, natomiast posiadaniem zależnym jest ten, kto włada rzeczą użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą. Przy ustalaniu charakteru posiadania kierować się trzeba okazywanym na zewnątrz wobec otoczenia zachowaniem się posiadacza. Dla otoczenia musi być zatem widoczne, że posiadacz nieruchomości czuje się jak właściciel nieruchomości i wykonuje wobec niej zarówno uprawnienia jak i obowiązki właściciela. Również w orzecznictwie sądowym (np. w wyroku SN z 18.09.2003 r., sygn.. akt I CK 74/02, LEX nr 141416) wskazuje się, że samoistne posiadanie polega na wykonywaniu przez posiadacza czynności faktycznych wskazujących na samodzielny, rzeczywisty, niezależny od woli innej osoby stan władztwa. Posiadaniem samoistnym nieruchomości będzie zatem z reguły samowolne objęcie w posiadanie („zawłaszczenie”) cudzej nieruchomości. Z kolei zawarcie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia itp. przesądza raczej o nabyciu posiadania zależnego.

Zdaniem Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe pozwala na konstatację, że wnioskodawcy byli samoistnymi posiadaczami części nieruchomości obejmującej działkę (...). Samiostność ich posiadania wyrażała się podejmowaniem na działce (...) szeregu faktycznych czynności, które przez otoczenie odbierane były jako czynności właścicielskie. Na przestrzeni lat wnioskodawcy dbali o dom posadowiony na działce, remontowali go: wymienili okna, zrobili elewację, ocieplili, wymienili płot, podłogi. Na początku uprawiali w ogródku warzywa, a potem została zasiana trawa, zrobione oczko wodne i plac zabaw dla dzieci. Wnioskodawcy zawierali też umowy ubezpieczenia budynku i płacili podatek od nieruchomości od zajmowanej działki. Sąsiedzi i znajomi uważali wnioskodawców za właścicieli zajmowanej działki i wzniesionego na niej domu.

Nabycie własności przez zasiedzenie jest zdarzeniem prawnym, realizującym się w ściśle określonej dacie („jednorazowo”), w której następuje zakończenie biegu odpowiedniego terminu (tak Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2011-11-17, III CSK 352/10 Opubl: Legalis). Nadto okoliczność, że wnioskodawcy mieli od pewnego momentu świadomość, że prawo własności im nie przysługuje, nie może oznaczać że wnioskodawca nie był posiadaczem samoistnym. Świadomość posiadacza, że nie jest właścicielem posiadanej rzeczy ma jedynie wpływ na kwalifikowanie w zakresie istnienia dobrej lub złej wiary posiadacza samoistnego. Pogląd taki jest powszechnie prezentowany w doktrynie i judykaturze. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że dla istnienia samoistnego

posiadania potrzebne jest faktyczne władanie rzeczą (corpus) oraz czynnik woli (animus domini). O charakterze posiadania decyduje tylko sposób władania. Posiadanie samoistne - wchodzić może w grę nie tylko w sytuacji, gdy posiadacz jest przekonany o swoich uprawnieniach właściciela, lecz także wówczas gdy wie, że nie jest właścicielem, ale chce posiadać rzecz i posiada ją tak, jakby był jej właścicielem (Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2009-05-13, IV CSK 20/09 Opubl: Legalis)

Drugim wymaganiem ustawowym do nabycia własności przez zasiedzenie by posiadanie samoistne trwało przez określony okres czasu - 20 lat w przypadku uzyskania posiadania w dobrej wierze i 30 lat w przypadku uzyskania posiadania w złej wierze. W orzecznictwie sądowym (tak np. postanowienie SN z 05.12.2000 r., sygn. akt IV CKN 180/00, LEX nr 52506) wskazuje się, że dla przyjęcia posiadania w dobrej wierze niezbędne jest wykazanie, że samoistny posiadacz rzeczy nie tylko pozostaje w przekonaniu, że niczyjego prawa nie narusza, ale że ma on przeświadczenie, iż jest właścicielem rzeczy i że to jego przeświadczenie znajduje w danych okolicznościach obiektywne uzasadnienie. Przyjmuje się też, że dobra wiara polega na błędnym, ale w danych okolicznościach usprawiedliwionym przekonaniu posiadacza nieruchomości, że przysługuje mu wykonywane przez niego prawo, a w złej wierze jest ten, który wie albo powinien wiedzieć, że prawo własności nie przysługuje jemu, lecz innej osobie (tak postanowienie SN z 19.07.2000 r. sygn. akt II CKN 282/00, LEX nr 52565). W ostatnim orzecznictwie sądowym (tak m.in. postanowienie SN z 05.12.2007 r., sygn. akt I CSK 300/07, LEX 339709) dominuje też pogląd, że kryterium oceny charakteru posiadania z punktu widzenia dobrej lub złej wiary jako warunku nabycia własności w krótszym (20lat) lub dłuższym (30 lat) terminie jest stan świadomości posiadacza w chwili uzyskania posiadania. Późniejsza zmiana posiadania w złej wierze na posiadanie w dobrej wierze (i odwrotnie) nie ma wpływu na długość okresu potrzebnego do nabycia własności przez zasiedzenie.

W ocenie Sądu wnioskodawcy posiadali przedmiotową część nieruchomości w złej wierze, albowiem mieli świadomość, od momentu zamieszkania na terenie nieruchomości w dniu 7 lutego 2014 roku, że zgodnie z księgą wieczysta nieruchomość ma innych właścicieli.

Uznać zatem należy, iż bieg terminu zasiedzenia w niniejszej sprawie rozpoczął się w dniu 7 lutego 1984 roku. W tym miejscu zwrócić należy uwagę na zmianę terminów zasiedzenia i przepisy przejściowe. Obowiązujące od 1.1.1965 r. przepisy KC ulegały wielokrotnie istotnym zmianom w zakresie regulującym zasiedzenie. Art. 172 KC w pierwotnym brzmieniu stanowił, iż posiadacz samoistny nieruchomości, który w chwili uzyskania posiadania był w dobrej wierze, nabywał własność nieruchomości już po upływie 10 lat posiadania, a posiadacz samoistny, który w chwili uzyskania posiadania był w złej wierze – po upływie 20 lat posiadania. Zgodnie zaś z art. 9 u.zm.kc ustawy nowelizacyjnej z 28.7.1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 321; dalej: u.zm.kc), regulującym kwestie międzyczasowe, do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy. W konsekwencji jeżeli termin zasiedzenia rozpoczął się po wejściu w życie kodeksu cywilnego (1 stycznia 1965 r.), ale jego zakończenie nie nastąpiło przed dniem 1 października 1990 r., zastosowanie znajdują terminy określone w art. 172 kc w brzmieniu ustaloną powołaną ustawą, czyli bieżąca dalej z zastosowaniem nowych, wydłużonych terminów. Oznacza to, że w niniejszej sprawie ma zastosowanie trzydziestoletni termin zasiedzenia.

Ustosunkowania wymaga także na koniec podniesiony w niniejszej sprawie zarzut przerwania biegu zasiedzenia wskutek nabycia przez A. D. udziału w nieruchomości, której fizyczna część stanowi przedmiot zasiedzenia.

Zgodnie z art. 175 KC do biegu zasiedzenia stosuje się odpowiednio przepisy o biegu przedawnienia roszczeń.

Zawieszenie (lub nierozpoczęcie) biegu przedawnienia normuje art. 121 KC. Sytuacje tam wymienione powodują także, że bieg zasiedzenia nie rozpocznie się lub ulegnie zawieszeniu.

Przede wszystkim przerwanie biegu zasiedzenia następuje wówczas, gdy posiadacz utraci posiadanie samoistne. Skutek utraty posiadania w postaci przerwania biegu zasiedzenia jest tak oczywisty, że nie wymaga uregulowania w ustawie. Taka sytuacja jednak nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

Co do podjęcia określonych czynności przez właściciela (art. 123 § 1 pkt 1), przerwanie biegu zasiedzenia nastąpi wyłącznie przy zainicjowaniu przez właściciela "akcji zaczepnej" (określenia tego użył J.S. Piątoski, w: System, t. II, s. 331 – tam też szersze rozważania tego zagadnienia). Pogląd taki przeważa w doktrynie, a orzecznictwo jest w tym względzie jednolite (zob. uchw. SN z 28.6.2006 r., III CZP 42/06, OSN 2007, Nr 4, poz. 54; post. SN: z 22.8.2007 r., III CSK 41/07, OSN 2008, Nr C, poz. 69; z 11.4.2008 r., II CSK 612/07, Legalis; z 7.5.2009 r., IV CSK 459/08, Legalis). Przerwa bieg zasiedzenia powództwo windykacyjne, wniosek o wszczęcie egzekucji zmierzającej do odzyskania władztwa nad rzeczą, wniosek o dział spadku. Wobec brzmienia art. 123 § 1 pkt 1 należy także przyjąć, że przerwa bieg zasiedzenia powództwo o ustalenie prawa własności (zob. post. SN: z 22.6.1998 r., I CKN 143/98, OSP 2000, Nr 2, poz. 22; z 23.11.2004 r., I CK 276/04, Legalis; z 7.5.2009 r., IV CSK 459/08, Legalis; odmiennie J.S. Piątoski, w: System, t. II, s. 332; S. Wójcik, Z problematyki stosowania, s. 247). Nie przerwa biegu zasiedzenia wniosek o zwolnienie od kosztów, o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, a także czynności wadliwe, które nie mogą wywołać skutku prawnego, np. wniesienie pozwu, który został zwrócony. Przerwanie biegu zasiedzenia nie nastąpi także w sytuacji, gdy właściciel wniósł skutecznie skargę o wznowienie postępowania, w którym nastąpiło stwierdzenie nabycia własności w drodze zasiedzenia. Samo oddalenie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia, bez dalszych działań właściciela zmierzających do odzyskania władztwa nad rzeczą lub przynajmniej uzyskanie orzeczenia stwierdzającego, że służy mu prawo własności, nie wystarcza do przyjęcia, że właściciel podjął "akcję zaczepną" (por. post. SN z 22.6.1998 r., I CKN 143/98, OSP 2000, Nr 2, poz. 22 z glosą W. Broniewicza).

Sąd Najwyższy zajmował się przede wszystkim zdarzeniami, które przerywają (lub nie przerywają) bieg terminu zasiedzenia. I tak w uchw. z 28.7.1992 r. (III CZP 87/92, OSP 1993, Nr 5, poz. 94 z glosą J. Ignatowicza) wskazano, że wytoczenie przez spadkobiercę powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym przez wpisanie w tej księdze również jego prawa własności, nabytego w drodze dziedziczenia, przerywa bieg terminu zasiedzenia w stosunku do pozwanego współspadkobiercy wpisanego w księdze wieczystej i będącego w posiadaniu nieruchomości spadkowej. Nie przerywa natomiast biegu zasiedzenia w stosunku do posiadacza nieruchomości wszczęcie postępowania o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości na podstawie ustawy z 26.10.1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz.U. Nr 27, poz. 250 ze zm.), jeżeli nie brał on udziału w tym postępowaniu (uchw. SN z 27.5.1992 r., III CZP 60/92, BSN 1992, Nr 5, s. 20–21). Podobnie nie przerywa biegu zasiedzenia wniosek właściciela nieruchomości o jej rozgraniczenie (uchw. SN z 4.2.1987 r., III CZP 104/86, OSN 1988, Nr 2–3, poz. 31 z glosą A. Zielińskiego, Pał. 1989, Nr 11–12, s. 124). Przerwa bieg zasiedzenia wniesienie przez użytkownika wieczystego powództwa windykacyjnego, nawet jeżeli powództwo to zostało oddalone (post. SN z 23.9.2009 r., I CSK 99/09, OSN 2010, Nr B, poz. 66). Natomiast okoliczność, że właściciel nieruchomości, który od czasu II wojny światowej przebywa za granicą i uzyskał obce obywatelstwo, a wskutek istniejących w Polsce warunków nie wykonywał władztwa nad nieruchomością, nie ma wpływu na bieg jej zasiedzenia przez Skarb Państwa (tak post. SN z 8.12.1999 r., II CKN 614/98, OSN 2000, Nr 6, poz. 115).

Analizując powołane wyżej stanowiska doktryny i orzecznictwa wskazać należy z całą stanowczością, że powołane przez uczestnika K. D. okoliczności nie przerwały biegu terminu zasiedzenia w niniejszej sprawie, nie miały bowiem charakteru „akcji zaczepnej” zgodnie z omówioną wyżej charakterystyką.

Na chwilę obecną samoistni posiadacze części nieruchomości czyli wnioskodawcy posiadają ją od ponad 30 lat, w czasie ich posiadania nie nastąpiło jego przeniesienia, a zatem nie było w tej sprawie konieczności korzystania z instytucji z art. 176 kc.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z art. 520 § 1 kpc. W postępowaniu nieprocesowym ciężar ponoszenia kosztów jest uregulowany odmiennie niż w procesie, w którym przegranie sprawy z reguły wywołuje skutek w postaci obowiązku zwrotu kosztów, co wynika z zawartego w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. wyrażenia "sąd może". W postępowaniu nieprocesowym zadaniem Sądu rozstrzygającego jest dokonanie oceny, czy rodzaj sprawy, jej okoliczności, wątpliwość występujących w niej zagadnień prawnych czyniły i w jakim zakresie nietrafność lub nawet oczywistą niesłuszność stanowiska któregoś z uczestników w tym sensie "przegrywającego sprawę" i w konsekwencji zasądzenie zwrotu kosztów bądź też oddalenie wniosku.

Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od ogólnej reguły w tym zakresie i zastosowania § 2 bądź § 3 komentowanego przepisu. Rozstrzygając sprawę o zasiedzenie sąd opiera się o obiektywne przesłanki, których spełnienie bądź niespełnienie nastąpiło w przeszłości. Rzeczą sądu jest jedynie dokonanie oceny ustalonego stanu faktycznego w świetle obowiązujących przepisów. Jakkolwiek nie sposób zaprzeczyć, iż uczestnicy postępowania są zainteresowani odmiennym rozstrzygnięciem, to podobne stwierdzenie można wywieść względem niemal wszystkich postępowań, również tych nieprocesowych. Nadmiernie swobodne odstępowanie od ogólnej reguły rządzącej kosztami postępowania nieprocesowego prowadziłyby do jej deprecjacji i stałyby w opozycji do intencji ustawodawcy.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w punkcie 2. sentencji postanowienia.